

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Postán: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Varga Lajos. Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412

Augusztus 1-én új előfizetést nyitotunk a Debrecenre. Kérjük azokat a leestelt előfizetőinket, akiknek előfizetésük július hó végével lejárt, hogy az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék.

A szabadelvűpárt.

A semmi néha valamivé lesz, a valami néha semmivé válik. Ez a szabadelvűpárt problémája. Jelentéktelen emberek tömegének sulyt, tekintélyt, erőt adott a hatalom. Valami lett semmiből. Megbukott Tisza, fölfordult a szabadelvű párturalom s a valamivé emelkedett semminek sorsa mégis kihatással van a politikai alakulásokra, egyszerűen azért, mert a szabadelvűpárt tömeget képezett és bárha e tömeg erkölcsi, nemzeti tartalom nélkül szükölködik, mégis utjában van az egészséges kibontakozásnak, a nemzeti haladásnak.

Fátum ez valósággal. Fátum az országra inkább, mint a szabadelvűpártra, mert ez ha feloszlik, csak büneiért lakol meg, de az országnak felmérhetlen károkat okozott harminc évre nyulott életével. Hol volna Magyarország ma, ha a szabadelvűpártban és vezetőiben csak fele annyi buzga-

lom égett volna, mint amennyivel a horvátok a maguk kis tartományát nemzeti állammá tudták tenni, rányomták a horvát jelleget még a központi magyar állami kormány alá tartozó intézményekre is. Honvédségük, csendőrségük van horvát vezényszóval és soha nem akadékoskodtak velük szemben a harc képességgel. — A vörös-fehér-kék zászlót, még a magyar törvényhozás házára is kitézzük, de a szabadelvűpárt uralma alatt nem jutottunk addig, hogy valamely a közös hadsereghez tartozó intézményben a nemzeti zászlót... csak megtűrték volna. A szabadelvűpárt uralma alatt nagygyá nőtt Horvátország és devalválódott a magyar állam eszme. Ha semmi másért, már ezen bünéért megérdemelné a legsúlyosabb bünhődést, hogy a nemzet megvonja bizalmát és kimondja e párt fölött a föloszlató ítéletet. Mert a nemzet ítéletének végrehajtása csupán a szabadelvűpárt végleges föloszlatása lehet.

Nemzeti küzdelmünk legnagyobb akadályát hárítja el az a szerencsés politikus, aki a szabadelvűpártot fölszámolásra bírja. Tisza gróf ugyan szárnyára bocsátotta a pártot, de ki hinne ezeknek őszinteségében, mikor elédig mindenkor hangoztatták a párt együtt maradásának szükséges voltát... hogy legyen Bécsnek támasztéka a ki-

bontakozásnál, igazabban szólva legyen a bécsi politikának tartalékcsoportja a magyar törvényhozásban. Ezért nem fordult a szabadelvűpárt a fejevárvykormány ellen s mindmáig nagyrésze akként viselkedik, mintha az alkotmány ellenére való kormányzásban sérelem sem rejlenék.

Ezzel a politikai morállal csatlakozó pártnak aligha örülhetne Bánffy Dezső br. vagy Andrássy Gyula gróf, mert ha eredményt jelentene is a szabadelvűpárt megszűnése, a párt tagjainak lelki átalakulásában bizni alig lehet. Bárhova csatlakozik e párt, csak különöset fog képezni, a nemzeti haladásért buzgó pártok utjában, sőt mert őszinteségében hinni is nehezen lehet, nincs kizárva a feltevés sem, hogy Bécs e pártnak a koalíció nyakába akasztásával akarja gyengíteni a nemzeti küzdelem erkölcsi erejét, tudván, hogy amely pártnak nagyobb tömege beérne a kevésebből is a még kevesebből, az a párt elvesztette aktivitását.

Bánffy báróhoz küldi a volt szabadelvűeket... Akkor Bécsbe Bánffy tartják a veszedelmesebbnek, — nem Andrássy Gyulát. Pedig Tiszának taktikája eddig Andrássy ellen irányult, őt igyekeztek kiszorítani a királyi bizodalomból és az intéző politikusok sorából. Bánffy ezalatt szötte, fonta terveit

Szeretlek.*

Beteg vagyok és nem tudom, miért?
Azt sem, hogy mim fáj, mi gyötör?
Vorrei mourir... Hisz nékem már csak
Ez vón az egyetlen gyönyör.
Mebámulom sokszor erőmet,
Hogy még mosolyogni is tudok,
És nem rohanok szívszakadva,
Mig a világból kifutok.

Bámulsz leányka, ugy e engem,
És érthetetlen ez a hang?
De végre is hát mit tehessenek,
Ha most a vidám lira pang.
Mert nem segítet sok hazugság,
Szívembe nyultam végre hát,
Talán jobban meghallod ennek
Ziháló, gyöngé, bús szavát.

Már nem tudom kacagva irni,
Hogy, így-ugy, nem szeretlek én.
Oh, más vagyok már! Hajh, ma nékem

* Gál Zoltán „Ifjúságom” című verskötetéből.

Egész világ egy csöpp remény.
Csak nézz reám! Ha akaratlan
Találkozunk emitt vagy ott:
Beláthatod, hogy igazam volt,
Hogy minden erőm elhagyott.

Beismerem hát, hogy szeretlek,
Szerettelek már régen is,
S szeretni foglak, bár ez érzés
Keserves, kínos végre visz.
A véremnek utolsó csöppje
Teérted lüktet, édesem,
S ugy ver teérted ez a tört szív,
Hogy majd megöl, ugy érzem.

Ez hát a helyzet. Láthatod, hogy
Őszintén gyóntam, szívserint,
Akkor sem szólok igazabbat,
Ha majd az Ur előre int.
És érzem s vallom ezt, amíg csak
El nem takar a sir pora:
Ahogyan én téged szeretlek,
Ugy nem szerettek még soha.

A poéta és az apostol.

Irta: Szudy Elemér.

Történik Párisban a Montmartre-on, egy cabaret-ban. A költő és az apostol egy rozoga asztal mellett ülnek, előttük teli pohár abszinth. A helyiség falain ócska nuditások, fátyoltalan előkelőségei az antik félvilágnak, a levegőben fullasztó füst, a vendégek arcán szkeptikus lemondás, vagy a pálinka gyönyöre.

A poéta: (lassan, álmosan megszólal)
Merre jártál a múlt hetekben öreg? Ugy eltűntél, hogy azt se mondtad befelegzett, akárcsak a Bois de Boulogne automobiljai, ha elgázoltak egy pár ember.

Az apostol: Gyermekek vagytok mind-
anyian. Ha az ember egy avult formát el-
mellőz, nyomban félreveríték a harangot.
Nekem megrögzött szokásom, hogy nem bu-
csuzok, mert gyöngeségnek és ostobaságnak
tartok minden bucsut. Az erőseknek nincs
szükségük arra, hogyha elutaznak három
hétre Svájcba, vagy Oroszországba, megesi-
nállják a politikai, társadalmi, erkölcsi,
szerelmi s legrosszab esetben a családi
végredeletüket is. Az érzelmek fölhigi-
tása, az intelligencia lefokozása, gyáva,

Gőzmosoda

Széchenyi-utca 42. — Telefon 323.

Megbízásait gyorsan és kiváló
szépen teljesíti.

s ha nehezen tudott is megküzdeni a multjéért reázduló megokolt bizalmatlansággal, ha talán korábban kezdte is játszani a megbékülésre vágyó ellenzék: Bécs en tudják, hogy Bánffy is leköti a nemzeti küzdelem folytonosságát. Így a szabadelpárt hozzácsatlakozásával vagy döntő befolyásához juttatják pártját, vagy devalválják nemzeti értékében, mert vajjon, fog-e lelkesedni a nemzet azért a pártért, mely a történetek után is keblére ölelte a nemzeti ügy legkonokabb ellenzőit.

A politikában kiszámíthatatlanok az események. Ismerjük az erőket, látjuk küzdelmeiket, de az elhatározások belső rugóit senki sem ismeri. A szabadelpárt viselkedése nem azt mutatja, hogy meglátván a nemzet itéletét, félre áll annak útjából — hiszen ezt eddig is megtehette volna. még kevésbé lehetjük, hogy a nemzeti eszme bennük talál ulabb erősségre. E párt csatlakozása vagy feloslása csupán azt jelentené, hogy a bécsi politikusok veallott pártja nem volna többé a magyar törvényhozásban. Hogy titokban nem ápolnák-e tovább a bécsi összeköttetéseket s hogy Tiszának szinleges visszavonulása után is ne volna terve az aktiv politikába való visszatérésre s ez eshetőségre ne tartaná készen gárdáját, azt bajos elhinni.

A szabadelpártot felfogadó párt úgy járna, mint a tévedésből követ nyelt óriás kigyó . . . nem tudná ezt a nehéz felatatot megemészteni s magapuzt volna bele a fuzióba. Bánffy bárónak dícsérjük bátorságát, de ha a szabadelpárttal akarja kiküzdeni a nemzet alkotmányát, az új fegyvertársak inkább kompromitálnák, mint támogatni fogják őt, hiszen az alkotmány ellen annyit vétkeztek, hogy egyszerű frontváltoztatással, még ha meggyőződésből és nem kényszerűségből, vagy számitásból tennék is azt, sok bünneiket lelkiükről le nem moshatják.

Politikai válság.

Tisza István gróf, a szabadelpárt zseniális megbuktatója, a politikai élettől való visszavonulás méla akkordját pengető pártvezér ismét hallat magáról. Cikkert irt „Ujság“-ába, melyben azt, amit a multkor Mikszáth Kálmán elmondott poetikusan, ő most azt elmodja prózában. E cikk lényege az, hogy a szabadelpárt tagjai maradjanak tovább is együtt s a többi hatvanhetes pártokhoz csak akkor csatlakozzanak, ha azok már elszakadtak a koalíció többi elemeitől. Tisza István cikkét alább kivonatban közöljük, lapunk élén elmondva róla véleményünket.

A szövetekezett ellenzék vezérlő-bizottságának csütörtökön, e hó 10 én tartandó értekezlete szintén foglalkozik majd a 67-es pártok egyesülésének kérdésével, melyet tulajdonképpen Bánffy Dezső báró vetett felszínre, aki azonban — sajnos — nem lesz jelen ezen az értekezleten. A koalíció vezérének, Kossuth Ferencnek felfogását ismerjük erről a kérdésről. Ő a magyar nemzeti eszme s a nemzet katonai követelése mellett való küzdelem erősödését látná abban, ha a szabadelpárt tagjainak egy tekintélyes része a szövetekezett ellenzék valamelyik árnyalatához csatlakoznék. Valószínűleg ezt a felfogást teszi magáévá az egész vezérlő bizottság is, melynek csütörtöki ülése iránt más okokból szintén nagy érdeklődés nyilvánul. Ezen az értekezleten hangzanak el majd illetékes nyilatkozatok kristóffy belügyi ügyvezetőnek a válsagos helyzetet még inkább felzavarni célzó ama kijelentéséről, melyben a nemzetközi szociáldemokraták vezetői előtt magát az általános titkos választói jog behozatala hívének vallotta s ezzel elterelni igyekezett a nemzeti közvélemény figyelmét a nemzet katonai követeléseiről. Ma már tudvalevő, hogy kristóffy József e dologban is Tisza István egy ütő kártyáját játszotta ki s hogy milyen értéke van egy ilyen hazard-játéknak, arra majd valószínűleg reá mutat alaposan a vezérlő-bizottság. Híre jár annak is, hogy ezen az ülésen Apponyi Albert gróf nagyfontosságú indítványt fog előterjeszteni, mely a nemzeti

mozgalom megerősítését célozza, de egyben elősegítené a kibontakozás lehetőségét is.

Szóval a közel jövőben ismét élénkebb politikai mozgalmakra van kilátás. Erre vall az is, hogy fejérváry Géza báró ügyvivő miniszterelnök — eredeti programjától eltérőleg — már augusztus 16-án visszatér Budapestre Karlsbádból, ahol legutóbb vörös László kereskedelmi ügyvivővel tanácskozott. Visszatérő útjában a közös miniszterekkel, az osztrák miniszterelnökkel, a hadvezetőség egyes tagjaival fog tanácskozni és ezután jelentést tesz Ischlben az uralkodónak, ahol előterjeszti majd a titkos tanácskozások konyhájában kifőzött politikai eredményeket. Vajjon mi lesz az az eredmény? Ujabb békétárgyalások? Ezeknek a magyar kommandó megadása nélkül nem lesz eredménye. Vagy talán új választások elrendelése ex legeben és az alkotmányellenes, törvénytelen kormány alatt? No, csak az kellene. Ez pozdorjává fogja zuzni a bukott szabadelpártnak még addig esetleg megmaradó kis táborát is s a parlamentben abszolút többségre juttatja a personál uniót követelő függetlenségi és 48-as pártot.

A vezérlő bizottság.

A szövetekezett ellenzék vezérlő bizottságának csütörtökön tartandó ülésétől fontos határozatokat várnak. Politikai körökben az a hír is tartja magát, hogy Apponyi Albert ezen az ülésen nagy horderejű indítvánnyal fog fellépni. Az indítvány tartalmáról azonban semmi hír sem szivárgott ki. Apponyi Albert és Kossuth Ferenc már e hóap 9 én hazaérkeznek, hogy az ülésen fölvetendő ügyek fölött egymással előzetes megállapodásra jussanak. Báró Bánffy Dezső nem vesz részt az ülésen, mert — mint jelentették — kedden elutazik a fővárosból és Szegedet látogatja meg. Bánffy Dezső azonban Szegeden nem tart beszámolót, hanem kizárólag a zászlószentelési ünnep alkalmából utazik kerületébe.

Az önkéntes katonai jelentkezés.

A közös hadügyminiszter és a honvédelmi magyar ügyvezető lehetővé akarják tenni, hogy az önként jelentkező ujoncok a törvényhatóságok megkerülésével „a belépési bizonyítvány” és „illetőségi bizonyítvány”

szolgái megalázkodás a véletlen eshetőségei előtt: ez a bucsu. Titeket ez boldogít de engemet megölne.

A poéta: Megint kisajátítottad magadnak öreg a szellem és tudás összregiót, a zenithet és nadirt, amelynek távolságait lelked nagyságával akarod betölteni. Tudod, nekem ez nem imponál.

Az apostol: Ne berzenkedj te holdvilágon mevelkedett csirke. Még nagyot kell nőned, hogy az én igazságaimhoz felérj, ma még nem is látod őket.

A poéta: A te igazságaid! Öszintén szólva még egyikkel sem találkoztam a Champ Elyseén.

Az apostol: Ott nem is, mert az én gondolataim nem járnak a gazdagok útját. Az én igazságom a nyomor dícsősége.

A poéta: Gyülölöm a szegénységet, mert szennyes és undorító, mert csupa anyag, maga a keresztrefeszített realitás.

Az apostol: Szegény gyermek, te.

A poéta (fellángolva): Az én hitem az egék felé szárnyal, lelkem belétemetkezik a végtelenségbe és uralkodik a csillag miriádokon.

Az apostol: Most már látom, hogy te is abba a másik osztályba tartozol, amelyik elvesztette a judiciumát és kapkod a levegő után. Mert kétféle ember van a földön: romantikus és nem romantikus. S talán mondanom se kell, hogy ez utóbbiaké a jövő.

A poéta: E szerint nekem semmi keresni valóm nincs ezen a bolygó földtekén?

Az apostol: Eltaláltad. Te egy meghalott állásponat vagy a természetben, husz esztendő és már is túlélted önmagadat.

A poéta: Látod mester, én meg azt valloim és hirdetem, hogy csak a romantikában van erő és fonség, mert kifejezi az emberi rendeltetés lényegét.

Az apostol: No ezt nem értem, aminek a jövőhöz semmi köze, az távol áll a mindenség örök tendenciájától is.

A poéta: Hát a szerelem?

Az apostol: Ez is romantika?

A poéta: Természetesen. Ez a nagy egész a minden, az egység és az összeség, a fölöttünk, alattunk és bennünk élő hatalmak fejedelemszozonya. Mintha most is látnám a nőt, a Ibsen Vénusát amint alabástrom teste hófehéren és csillogón emelkedik ki a norvégiai fjordok sötét vizéből.

Az apostol: Te beteg vagy és vízióid vannak, de különben is mit háborgatod annak a vén skandinávnak a nyugalmat? Aki egymaga több ködöt fútt az európai szellembe, mint egész Anglia . . .

(A palémia egyszerre félbeszakad, mert új vendégek érkeztek. Egy üde, fiatal grisette és egy idősebbnek látszó, de tényleg fiatal munkásember, aki most jöhetett, valami gyárból, mert arca, keze egészen fekete a koromtól. Helyet foglalnak egy asz-

talnál, az apostol és a poéta szomszédosságban. A munkás, természetesen, abszinthet rendel, a grisette pedig a barátja poharából iszik.)

A poéta: (csillogó szemekkel) Hát ez nem romantika?

Az apostol: Ez egy huszonnégy órára megkötött szerződés, — bizonytalan lejárattal.

A poéta: No, — majd meglássuk.

Az apostol: Helyes, győzsdjünk meg róla . . .

(Hallgatásba merülnek és csöndesen figyelik a mellettük ülő párt. A leány kedélyesen csacsog, a férfi csak néha szól közbe.)

A grisette: Amióta csak ismerjük egymást, még sohse voltál ilyen gormba, mint most. Szégyeld magad, megütöttél!

A munkás: Talán nem érdemelted meg? Mit kacsingattál annyit arra a haszontalan Jeanra?

A grisette: De hiszen a Jean küldötted neked az öt francot.

A munkás: Ja ugy, az más, nem szóltam semmit. (Iszik.)

A grisette: A pofon azért mégis az enyém marad.

A poéta: (elkeseredve) No ez egészen rendkívüli eset, erre nem számítottam.

Az apostol: Igen, ez a romantika látó-

mellőzésével is felvehető legyenek a közös hadsereg, illetve a m. kir. honvédség kötelékébe. Erre vonatkozólag közli ma a hivatalos Budapesti Közlöny a cs. és kir. közös hadügyminiszter és az m. kir. honvédelmi miniszter rendeletét. Ez utóbbi a következőként hangzik:

A m. kir. honvédelmi miniszter rendelete.

Az önkéntes belépéshez szükséges igazolások tekintetében a véderőről szóló 1889. évi VI. törvénycik végrehajtása tárgyában kiadott utasítás I. Rész 146 §. intézkedik.

Az ebben foglaltak fenttartása mellett további rendelkezésig megengedem, hogy a honvédséghez való önkéntes belépés esetében az említett szakasz 1. a) pontja alatt előírt „belépti bizonyítványa” esetleg a születési és az illetőségi bizonyítvánnyal, valamint egy a belépni óhajtóval felavatása előtt felveendő jegyzőkönyvvel pótolható és hogy az apai (gyám) beleegyező nyilatkozat két tanu aláírásával igazolható legyen.

Ha a belépni óhajtó valamely bevallott bűncselekménye kétséssé teszi azt, vajjon az önkéntes belépése van-e igénye, ez esetben a felvett jegyzőkönyv az előjáró kerületi parancsnoksághoz terjesztendő be, mely az ítélet beszerzése után határozatot tartozik kikérni.

Az illetőségi bizonyítvány be nem szerethető a felvétele akadályul nem szolgálhat.

Azon körülmény, hogy a felvételti óhajtó állítási kötelezettségének megfelelt-e, az állítási lajstromokból és a távollevők jegyzékéből állapítható meg és ez esetben a honvédkiegészítő parancsnokságok által a kérvényen igazolandó.

Jelen rendeletem, mely a VII. honvéd kerületi parancsnokságnál fordítandó le horvát nyelvre s ez által adandó ki az alárendelt honvédkiegészítő parancsnokságoknak, valamint honvéd kerületi és az 1—24 honvédkiegészítő parancsnokságnak közvetlenül adatik ki s a fölöttes parancsnokságokhoz nem terjesztendő fel utólagos láttamozás végett.

Budapesten, 1905. évi július hó 21-én.

Bihar Ferenc s. k.
m. kir. honvédelmi miniszter.

A király a vezényleti nyelvről.

Bécsből jelentik: a Wr. Allg. Ztg. egy beszélgetést közöl, a mely a magyar politikusok legutóbbi fogadásánál állítólag a király és az egyik magyar politikus közt folyt le. A király e szerint nagyon élénk taglejtések között következőket mondta volna az illető magyar politikusnak:

Köre. Térj meg fiu, nem késő még ha van benned akarat.

A poeta: Hadd el, az élet mindig torzít s akik benne biznak, örökké csalakoznak.

Az apostol: Igazad van, a pesszimizmus éppen úgy becsapja az embert, mint a végnélkül való reménykedés, tehát Schopenhauer filozófiája éppen olyan tévtan, mint az evangélium. De azért a költészet mégis az élet szolgája.

A poeta: Unem már ezt a sok szofizmust, ne vitázzunk. Majd legközelebb egyszer. (Kiissza pcharát és csettint a nyelvvel).

Az apostol: (mosolyogva): Hanem azért inni mégis jó.

(A poeta lángbaborult arccal mond el lent s hatalmas kirohanásokat intéz az alkohol ellen, miközben sorra fogyasztja az abszinteket. Közben háromszor is el akar menni, de valami új téma mindig visszatartja. És ez így tart reggelig).

Az apostol (hajnali három órákor feláll és könnyedén odaszól a poétához): Te még maradsz?

A poeta (elkeseredetten): Maradok!

Az apostol: Na, akkor a viszontlátásra!

— Hiszen önök többet, sőt sokkal többet akarnak, mint a magyar vezényleti nyelv! A magyar vezényleti nyelv önöknek csak eszköz más célok elérésére. A vezényleti nyelv csak átmenet más, nagyobb követelésekre, melyekhez én, míg élek, nem fogok hozzájárulni, mert, hogy mai következőnként azután, — azt én mind tisztán előre látom. Mondja meg ezt, kérem, kollegáinak. Közlje velük, hogy én a magyar vezényleti nyelvet semmi körülmények közt sem fogom megadni. Ettől nem állok el!

Igy szólt a király, mire nagy élénkséggel fejezte ki azokat a katonai és történelmi okokat, melyek lehetetlenné teszik reá nézve azt, hogy a magyar vezényleti nyelvet megadja.

A bomlodozó szabadelvűpárt.

Kecskemétiül írják, hogy az ottani szabadelvű kör tegnap tartott közgyűlésén a kör feloszlását határozta el, azzal az indoklással, hogy a tagok kötelezettsége 1904-ben lejárt és az 1905. évben megújuló ciklusra felvételekre nem jelentkeztek tagok.

Puchórol jelentik, hogy ott a néppárt szervezködő értekezletet tartott, a melyből felszólították Sipeky Sándor országgyűlési képviselőt, hogy lépjen ki a szabadelvűpártból.

A nemzeti ellenállás.

Csanádmegye. Makóral jelentik: A megyegyűlés Justh Gyula indítványára tegnap egyhangulag elhatározta, hogy az alkotmányellenes kormány alatt minden hónapban közgyűlést tart. Justh az esetleg felfüggesztett tisztviselők segítségére tizezer koronát, Návay Tamás évi ezer koronát és Návay Lajos öt éves alispánsága alatt felvett fizetését, mintegy huszezer koronát ajánlott föl.

Somogy megye. Kaposvárról jelentik: Somogy vármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartotta évnegyedes rendes közgyűlését Tallián főispán elnöke alatt. Gróf Széchenyi Aladár megtámadta a főispánt, mert a vármegye tiltó határozatának az önként fizető adózók és az önként beálló katonákra vonatkozó részét megfelelőbbézte. Tallián főispán hivatkozván az alispán betegségére kötelességének tartja, hogy bizalmi állását vármegyéje érdekében továbbra is betöltse. Gaál Gaston a miniszterelnök intézőjére vonatkozó állandó választmányi véleményéhez hozzájárul és indítványozza, hogy a vármegye tiltsa el a községi jegyzőket a katonai kézbesítésektől és utasítsa őket, hogy a népet tanítsák ki, miszerint a posta utján katonai hatóságoktól érkező leveleket el ne fogadjanak. Gaál indítványát egyhangulag elfogadták.

Baranyamegye. Pécsről írják: Baranyamegye hivatalos lapjában most jelent meg a honvédelmi miniszter a katonai behívójegeknek a csendőrségi hivatalos helyiségben kifüggesztéséről szóló ismert rendelete. Koszits Kamil alispán a rendeletet tudomásvétel és mihez tartás végett közölte a főszerkesztőkkel. Az alispán e tény miatt interpellálni fog a legközelebbi megyei közgyűlésen. Báró fejérváry Imre főispán, August Ferenc helyettes pénzügyigazgatóval pénteken megjelent a pécsi városi adóhivatalban, hogy az ott levő egyenes állami adókészletet megvizsgálja. Ekkor kitűnt, hogy július elseje óta 6424 korona egyenes állami adó folyt be a városi pénztárba, melyet nem szállítottak be az állami pénztárhoz. A városi tanács szombaton ez ügyből kifolyólag úgy nyilatkozott, hogy a városi közgyűlés adómegettagadó határozatát megfellebezték s azután a belügyminiszter által megsemmisítették és most a polgármester jelentése folytán még mindig felebebezés alatt áll, így tehát végre nem hajtható; tehát a július óta befolyt állami adók az állampénztárba becsillapították, míg a határozat sorsa végérvényesen eldőli. A 6424 koronát még a szombati nap folyamán be is szállították az állampénztárba.

Az egri vérfürdő.

Tegnap számunkban röviden hírt adtunk arról a kegyetlen, vérlázító vérengzésről, amelyet az egri oláh bakák rendeztek vasárnap.

A brutalitás csordája volt az a század katona, amely nem állotta védtelen, békés polgár-embereket megtámadni.

Ma még nem lehet tudni, hogy a katonai részről megindított vizsgálat nem olyan szenteltvíz féle-e?

Az egész ország szigorú büntetést követel a bűnösök fejére; nem kér, hanem követel!

A város még ma is a vasárnap esti vérengzés hatása alatt áll. Egyébről se beszélnek Egerben, csak az oláh katonaságtegnapelőtti garázdálkodásáról, amelynek egy halottja és körülbelül ötven sebesült áldozata van, polgárok, rendőrök és földmivesek.

A balott: Novák Antal 14 éves szegény fiú, földművesember gyermeke, aki vizet ment meríteni a folyóhoz, mikor az őrjárat lövöldözött. Ma délután temették el igen nagy részvétellel.

A vérengzés előzményei a következők:

A cs. és kir. 5. gyalogezred harmadik zászlóalja Szatmárról, ahol állandóan állomásozik, gyakorlatra ideérkezett július 17-én. Az ezred legénysége majdnem kizárólag oláh. Az itt állomásozó bakák régen tudták, hogy egri leány nem megy táncra oláh katonával s ebbe már bele is törődtek; de a Szatmárról jött bataillon legénységét ez módfelett felbőszítette, mikor július 20-án a Koronavendéglőkertben rendezett népmulatságon minden leánytól kosarat kaptak az oláh bakák.

Vasárnapra a földművesifjak olvasókörmulatságra készült az Ersek-kertben. — A rendőrség neszt vette, hogy az 5. ezredbeli legények tömegesen fognak elmenni a táncba, mert zugolódnak az egri leányok bosszantása miatt; így hát a rendőrkapitány átűzent a kaszárnnyába s elővigyázatosságból arra kérte az ügyeletes tisztet, hogy erős őrjáratot küldjön az Ersek-kertbe. Az állomási parancsnokságról még vasárnap reggel azt telefonozták a rendőrségre, hogy erős őrjárat lesz a mulatság színhelyén, de egy-negyed 1 órákor a kaszárnny inspekción tisztje telefonon tudatta a rendőrkapitánnyal, hogy az ezredes megtagadta a kérés teljesítését.

A rendőrség megerősítette kirendeltségét: öt-hat rendőrt küldött az Ersek-kertbe. Annak közepén, egy nagy tisztáson levő vendéglőhelyiségben volt a mulatság. A rendőrök szigorú utasítást kaptak, hogy a legcsekélyebb rendzavarás esetén azonnal tegyenek jelentést a katonai parancsnokságon és a rendőrségen.

Beszélik is, hogy az 5. ezred harmadik zászlóaljának 20—25 legénye azzal a szándékkal ment a mulatságra, hogy bosszút vesznek, amiért a lányok nem akarnak velük táncolni. A mulatság délután kezdődött és este 7 óráig rendben ment minden.

Este nyolc órára a katonák a kaszárnnyába voltak rendelve, mert másnap, hétfőn hajnalban nagy gyakorlat készült. Egy-negyed 8 óra felé történt, hogy azok az oláh bakák, akik kosarat kaptak, a leányokat szidni, rugdosni kezdték, a legényekbe, akik melléjük álltak, belekötöttek. A rendőrség azonnal segítségért futott. Az oláh katonák kihúzták rövi szuronyokat és szurkáltak vagdaltak. Megsebesítették Oszér Ferenc és Pál Kálmán rendőröket. A táncoló földmivesek lehettek vagy másfél százán, a katonák talán huszan, s mindössze öt század rendőr volt a helyszínen. A katonák támadására a legények és rendőrök dorongokkal székekkel, kardokkal védekeztek, erre az oláh bakák futásnak eredtek. Utközben az Ersek-kertben a sétáló polgárokat, uraszo-nyokat és gyermekeket föllökdbösték, egy öreg urat, aki egy padon ült, hatan megrohantak és összevették, a kijáratnál álló

jegyszédőket és a pénztárost leütötték lábukról. A táncoló földműves legények a katonák után vetették magukat. Mikor a helyiségben már nem voltak bakák, a rendőr szakaszvezető betette a rácsos ajtót, nehogy visszajöhessenek.

A katonák a közel levő fürdő-utcában gyülekeztek. Arra ment történetesen Nagy Gusztáv 60. gyalogezredbeli főhadnagy; mikor látta a menekülő bakákat, álljt kiáltott és maga köré gyűjtötte őket. Megkérdezte tőlük, hogy mi történt és megtudván, hogy kiverték őket a táncteremből, megparancsolta, hogy jöjjenek vissza; ő maga vezette az oláh bakákat a tánchelyiség rácsoskapujához, amely be volt zárva. A főhadnagy állítólag bekiáltott, hogy senki se merjen kijönni s felszólította Grósz rendőrszakaszvezetőt, Seitz és Gulyás rendőröket, hogy lépjenek elő s mondják el a történeteket. A rendőrök kijöttek és jelentést tettek a főhadnagynak. Közben megtörtént, hogy a katonák egyike fejbévágta a rendőrszakaszvezetőt, aki elájult. Egy másik rendőr is ütést kapott fejére és jelentékenyen sebesült meg. A rendőrök és a földművesek kitértek a kert előtt nagy kavargás támadt. Maga a főhadnagy, eddig még ki nem derített módon ütést vagy vágást kapott végig a fején keresztül.

Ekkor érkezett a verekedés helyére egy rendőr segédesapat. Egy Pál nevű 12. századbeli tizedes elkiáltotta magát:

— Üsd a rendőröket!

Ugyanekkor ért a színhelyre a 60-ik gyalogezred egy kisebb őrzője Suszter 12. századbeli őrmester vezetése alatt. Az őrmester elkiáltotta magát:

— Schiessen!

De az őrzője nem lőtt, csak egy két katona tüzelt.

Törő rendőr, aki a rácsoskapunál állott, súlyosan sebesült meg a kezén. Anélkül, hogy eldördült az első lövés, a Kanitz-féle kaszárnyából egy nagyobb őrzője körülbelül 60—70 fős legénység jött rohanlépésben. Az Eger partján, 300 lépésnyi távolságban a hidnál lehettek mikor az első lövés történt. Az őrzője parancsnoka, egy tiszt helyettes meghalván a lövés, megállította az őrzője-t és kiadta a parancsot:

— Schiessen!

A szakasz tüzelt, de legnagyobb részük a levegőbe lőtt. Egy golyó ekkor találta a 14 éves Novák Antalt, aki holtan terült el. Egy golyó behatolt a Betpatak házába, két golyó az apáék mosóházába furódott, a Korona szállodát három golyó érte. Nem volt sortűz: az őrzője legénysége össze-vissza lövöldözött. A sétáló közönség futott, amere látott. Az érseki kertben sétált Kállay Zoltán főispán két vendégével, Okolicsányi Lajossal és Kállai Lipóttal. Mind a hárman kifutottak a kertből.

Mikor legnagyobb volt a veszedelem, megérkezett az ezredes. Ugyanakkor három század ért az érseki kertbe. A duhajkodó oláh bakák abbahagyták a hadonázást, bajonettjeiket visszadugták hüvelyükbe és félre állottak. Ezzel végződött a vérontás.

A tiszt helyettes azzal védekezik, hogy a földművelők lövöldöztek először. Bűnbakul egy félkegyelmű kertészt akartak fogni, aki a dinnnyeföldeken járt és rozsdás puskájából lőtt, hogy elriassa a dinnnyetolvajot. Be is vitték a félbolond kertészt a rendőrségre, de kiderült, hogy teljesen ártatlan.

Megsebesültek: Grósz Ferenc rendőrszakaszvezető, Törő József, Seitz János, Pál Kálmán, Tózsér Ferenc, Csutorás Odón rendőrök. Nagy Gusztáv főhadnagy fejébe súlyos. A katonai kórházban tizenkilenc sebesült katonát ápolnak. Megsebesült husz polgár is, legnagyobb részt szurásokat kaptak.

A vizsgálatot Nagy László őrnagy hadkiegészítő parancsnok vezeti és Miskolcra ma egy százados hadbíró érkezett Egerbe. Az iratokat áttették a királyi ügyészséghez és mellékeltek a helyszínén hagyott bajonettket és Manlicher töltényeket.

Jankovich Dezső polgármester kijelentette, hogy nem tart kivételes intézkedéseket szükségesnek. Az oláh katonák duhajkodásáról van szó, a vérengzésnek semmiféle

politikai vagy nemzetiségi színezete nincsen.

Schwertner ezredes, az 5 ik gyalogezred parancsnoka magabazárkózott, de jóra való rokonszenves ember, akitől távol áll mindenféle rosszakarat a magyar polgárság iránt.

A vármegye alispánja a katonai parancsnoksághoz írt, hogy tiltsa meg a katonáknak egy időre a korezmába járást, mert attól félnek, hogy a felbőszült nép nem fogja annyiba hagyni a dolgot.

Az 5 ik gyalogezred különben tegnap három napig tartó gyakorlatra indult.

Tarka históriák.

Az anya három éves beteg gyermekéhez más orvos hiányában a helyben állomásozó katonarost hivatja.

— Mit szól orvos ur a betegemhez?

— Nagy baj lehet belőle. Mindenek előtt sok mozgást tegyen, azután ne dohányozzék és ne igyék pálinkát.

Henceg a kis diák a nagyobbak közt s neki megy dulakodva a másik:

— Vigyázz, mert szamarat ölök!

— Tán csak nem akarsz öngyilkos lenni öcsém, — vágott vissza hunyorítva a theologus diák.

Az ujanáti iskolába a tanító kérdegyik kis tanítványát:

— Ferkó mennyi ötnék a fele?

— Ferkó oda szól a szomszédjának:

— Már megint megfogott. Ha azt mondom neki kettő, hát az kevés, ha azt mondom három, azt meg sokalja.

Mostanában nagyon divatos a jótékonyosság. Az emberek minden alkalommal gyakorolják ezt a magasztos erényt. Mi eddig az alábbi jótékonyági cselekedetnek voltunk szemtanúi:

A jótékonyági panama.

A debreceni ember fölugrik a zsufolt kis vasutra és a kalauz csak akkor ér hozzá, amikor már majdnem a céljánál van. Nagylelkűen mondja:

— Itt van nyolc krajcár és jegyet ne adjon. Ugyis leszállok már!

Lent aztán elrészkenyűlve rebegi!

— Szegény ember! . . . Ráfer, hogy támogassuk egy kicsit!

A jótékonyági lap.

A debreceni ember vesz egy krajcárért egy ujságot. Kiolvassa, leveri véle cipőjéről a port, aztán találkozik egy öreg, világtalan ujságáruossal.

— Nagyságos ur, szegény világtalan vagyok . . .

— A debreceni ember jóságosan mondja neki:

— Itt van ez az ujság, ezt még egyszer eladhatja valakinek . . .

A jótékonyági korona.

A debreceni embert becsapja valaki egy hamis koronával. Bemegy törzskávéházába és magához szólítja rendes kiszolgáló pincéret, akinek öt gyermeke van odahaza:

— Ezt a hamis koronát magának ajándékozom! . . . Maga rászhatja valakire . . .

A jótékonyági reklám.

A debreceni embernek boltja van és egy kis reklámra volna szüksége. De amint elmegy a hirdetői irodába, ott arról a szomorú tényről értesül, hogy a legkurtább reklám is valamennyi ujságban elhelyezve legalább is 50 forintba kerül.

Ekkor a nemesszívű boltosnak eszébe jutnak az agghonvédek és meghatva dörmöli:

— Derék emberek! Valóban megérdemlik, hogy mindenki támogassa őket!

A jótékony szívű debreceni ember beküld az agghonvédeknek egy doboz szivarvéget. És másnap az összes ujságokban megjelenik a neve ingyen.

H I R E K.

— Rákóci hamvainak hazaszállítása. fejevári Géza báró miniszterelnök, — mint nekünk jelentik, értesítette a Rákóci hamvainak hazaszállítására alakított bizottságot, hogy a hamvak hazaszállítása nem most ősszel, hanem csak a jövő tavasszal fog megtörténni. Az elhalasztás oka első sorban az, hogy a kassai dóm átalakítása nem haladt előre kellő mértékben és a munka csak késő ősszel fejeződik be. Másfelől, minthogy megállapodás történt az iránt is,

hogy az összes idegen földön porladó bujdosók, így Vay Ádám gróf, Forgách Simona gróf és Beresényi gróf hamvait is hazaszállítsák és az elhozatalukra vonatkozó tárgyalások még befejezve nincsenek, elháríthatatlan akadályokba ütközött az a terv, hogy a hamvakat még ez év őszén hazahozzák.

— Vendéglősök gyűlése. A debreceni szállodások, kávéosok, vendéglősök és bormérők ipartársulata kedden délután 4 órakor tartott gyűlést Hauer Bertalan elnöke alatt, aki megnyitójában megemlékezett a társulat mozgalmának sikeréről, hogy a zárórát 3 hónapra meghosszabította a hatóság. Kéri a szaktársakat, hogy a törvényt és szabályrendeletet pontosan betartsák, mert csak úgy lehet remény, hogy a mostani meghosszabbítás lesz az alapja az ujonnan alkotandó szabályrendeletnek. Mintán az ipartársulat érdeme e vivmány, a melyben a nem tagok is részesülnek, felhívja a társulatba való belépésre mindazokat, akik még nem tagjai az ipartársulatnak. Végh Gyula főkapitányt táviratilag üdvözölték, a mentő-egyesületnek 20 koronát szavaztak meg, a győri országos gyűlésre, a mely 11-én és 12-én lesz, az elnököt, a pénztárnokot, a titkárt és a pincérszakiskola vezetőjét küldték ki. Elhatározták végül azt is, hogy a szövetségi sító intézetet, ha a pékekkel nem sikerül, felállítják.

— Tolvaj nevelő. A fiúmei „Adria” forgalmi társaság tragikus véget ért volt igazgatója, Tóth Géza, akit, mint annak idején megirtuk, Budapesten egy hölgy ismerőse lakásán ért utól balvégzete, nyolc évvel ezelőt egy meggyerő modoru rendkívül bizalomkeltő fiatal papot vett nevelőül házába. A fiatal pap idővel annyira kedvence lett a családnak, hogy a kedvét keresve keresték, kényelmére mindent megtettek, sőt külön családi kápolnát is építettek számára a házukban. A családnál időközben elég gyakran több kisebb nagyobb lopás történt, de a házi tolvajt a eselőség között hiába keresték. Amikor Tóth Géza Budapesten meghalt és az egész család a rettenetű csapásra a fővárosba sietett, odabaza az a régi, ismeretlen házi tolvaj feltörte Tóth Gézának asztalfiókját és abból százezer koronát elloptott. — A legszélesebb körű nyomozás sem tudott semmit sem kideríteni, — amikor a házi nevelő meg gondolatlanságból Tóth Gézának ugyanazt a szivarszipkáját használta a család előtt, amelyet az asztalfiókjában a pénz mellé zártak. A gyanyu egyszerre ellene fordult, feltörték bőröndjét s benne az elloptott pénzt megtalálták. De akkorára már ő maga megszökött. Most mindenütt körözik.

— Halálozás. Az állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt három nap alatt a következő halálozásokat jelentették be: Koller Dezső 14 hónapos, Ujvári Eszter 10 éves, Németi Eszter 9 hónapos, Hanni Etelka 3 hónapos, Kone Ilona 5 hónapos, Takács Zsuzsanna 23 hónapos, Debreceni József 67 éves, Kiss Juliánna 6 hónapos, Hegedűs József 8 hónapos, Ungvári Erzsébet 18 éves, Papp Margit 1 hónapos, Tar Juliánna 16 hónapos, Nagy Gyula 14 hónapos, Nagy Jánosné 70 éves, Varga Erzsébet 2 hónapos, Fábian Lajosné 27 éves, Tolvaj Sándor 15 hónapos, Bánházi Béla 8 hónapos, Kurucz Juliánna 3 éves, Tiba Juliánna 3 éves, Kovács István 27 éves, Szabó József 20 hónapos, Barkó Zsuzsanna 14 hónapos, Boros István 76 éves, Nagy Zsuzsanna 30, Szőke Mihály 75 éves, Lőrinci József 17 hónapos.

— Eljegyzés. Az állami anyakönyvi hivatalnál az elmúlt három nap alatt a következő eljegyzéseket jelentették be: Kun József — Takács Eszter, Földházi Antal — Kota Eszter, Vértés (Veisz) Ignác — Kramer Máli, Incédi József — Dobi Mária.

— Az első szabadkőműves páhalyok. Nápoly levéltárában egy különös kézi-

ratot fedezték föl. Az irat szerint a legelső és valódi szabadkőműves páholyok Nápolyban keletkeztek 1750 körül. A kéziratban föl vannak sorolva az első páholyok alap szabályai is, a melyek eléggé különgsek. A legérdekesebb két pont a következő: „Rettegetes Mesterül (Maestro Terribile) legajánlatosabb olyan férfit választani, akinek az arca buskomor és tekintete mogorva.” Ez az egyik furcsaság, a másik a következő: „Kötelező minden testvére nézve, hogy bármely páholyhoz tartozó társa feleségének ne udvaroljon, elkerülvén ilyenformán a földamuly is bőséges hívságának megszaportását.”

A nevezett kézirat szerint az első páholyt valami Zelaja alapította Nápolyban, a Chiaja-híd mellett lévő Aloise-palotában. Tagjai közt volt számos tiszt és udvari méltóság, többek között Raimondo di Sangro. San-Severo hercegek, továbbá Rocella és Calvaruso hercege. Nagyhamar ellentétek támadtak azonban a testvérek között, San-Severo herceg, a ki közben nagymesterré előmértetett, kilépett és 1751 október 24-én megalapította a Moncada-páholyt. Ennek főfelügyelője Lornage volt, tagjai pedig egy pap, Pattoni, két szerzetes, Pellicor és Notargade, több százados, mint: Cremer, Carreras, Moreani, Pucci, végül Alari gróf. Rövidesen aztán még alakult néhány páholy: egyiket Caraffa gróf, másikat pedig Riario herceg alapította.

— **Szidoli cirkusz.** Szidoli cirkusza a közönség nagy érdeklődése mellett működik Debrecenben. És méltán, mert a változatos műsor és a kitűnő előadás megérdemli a közönség támogatását. A tegnapi esti előadás is kitűnő volt. Rendkívül nagy tetszést aratott maga Szidoli igazgató 24 kitűnően idomított lovával, továbbá Sankus műlovarnó, kinek tegnap este jutalomjátéka volt. A zenebohócok és Dummer Augustok pedig oly tetszést aratnak, hogy minden mutatványuk után perecekig nem akar szünni a taps. A ma esti előadás elé különösen nagy érdeklődéssel nézhet a közönség. Kitűnően összeállított új műsort jelez Szidoli igazgató. Ma lesz először Parforre előadás villám műsorral stb. A cirkusz még csak 5 napig lesz Debrecenben. Nem lehet elégszer felhívni a közönség figyelmét, hogy senki se mulassza el a cirkusz mutatványait megézni. Mindenki a legnagyobb meglepődéssel fog távozni a lovardából.

— **Novelli — magyar állampolgár.** Egy világhírű olasz színész neve kerül nonsokára a magyar állampolgárok listájára. Novelli Ermate, a ki grandiózus színjátszásával az egész világot bámulatba tartja, hír szerint minden lépést megtett a magyar állampolgárság megszerzésére. Elhatározásának oka szerencsétlen válópöre, a mely már évek óta húzódik és az olasz törvények értelmében talán soha befejezést nem nyerhet. A nagy művész tehát eltökélte, hogy olyan állan kötelékébe lép, a hol válópörének hamarosan végére járhat. Választhatna volna bármelyik más államot is, de — mint ő mondja — ha már el kell veszítenie az édes anyját, olyan mostohát akar, a kit szeret. És Olaszország után Magyarországot szereti a legjobban.

— **Arany Bika mulató.** A mulató új igazgatója a mai nappal megkezdte a versenyt, olyan műsört állított össze, mely bizonyára meglepetést szerez a közönségnek. A mai új műsor nem egy bámulatos számot produkál. A külföldön mindenféle óriási sikert elért H. Sobossy átváltozó művész, ki villám gyorsasággal a közönség szemelátára változtatja arcát és ruházatát, azt hisszük nagy hatást fog elérni. Miss Jackson eredeti néger énekesnő, humoros előadásával és táncával valamint szép angol zenéivel bizony megnyeri a közönséget. Ennek egy specialitása az Afrikában jól ismert homoktánc. Little Karabin a műsor egy másik újdonsága, ki változó akrobatikus táncával minden nagy sikert aratott. Hortley Leon nyújtó művész szintén szép fogadtatásnak néz elébe. Ezen kívül figyelmet érdemel az új bohózat „Cohmekeles család” ebben különösen Német Ferike és Kiséri Nándor kacagtatják meg a közönséget.

— **József főherceg barlangja.** Lapunk egy tudósítója jelenti: Bihar vármegye Magura község határában fekszik hazánk egyik legezsebb csepekőbarlangja a „József főherceg barlang”. A barlang számszerint 18 szebbnél-szebb képműveit csarnokában nagyon sok kiránduló gyönyörködött a természet alkotta szépségek felett. A barlangnak igen hozzáférhetetlen utja van, mégis mindennap messze vidékről jövő kirándulók keresik fel. A kirándulók keserűen csalódnak, mert — valószínűleg sziklarepedés folytán — az ugynevezett „Bulka” üregben tul levő összes csarnokokat 30—40 centiméter magasú víz borítja és körülbelül a 10 legzsebb csarnokot elzárja a látni kívánóktól. Egy nagy társasággal én magam is voltam a barlangnál s vezetőnk azt mondta, hogy a víz mindössze félév óta hatolt be a barlangba. Cárán Gyula az ismert turista ezeket áldozott sajátjából a barlang járhatóvá tételére s nagyon kár volna, ha a barlangban levő víz levezetése iránt valaki nem intézkednék.

x **Csolálatos** azon eredmény, melyet a t. hölgyek a Balassa-féle valódi angol Ugorkarkatej használata elérnek. Néhány nap után eltűntet az arcbrórról szeplőt, pattanást és egyéb bőrbajt, fehérre üdívá és finommá varázsolja anélkül, hogy a bőrnek ártana. A párisi és bécsi kiállításokon kitüntetett szer, mely rövidesen nálunk is, mint Angolországban az összes egyéb szépségcsereket kiszorítja. Üvegje 2 korona, hozzá valódi angol ugorkaszappan 1 kor. és pufer 2 kor. 58. Kapható minden gyógyszerárba. Postán szétküldi Balassa Kornél gyógyszerár. Budapest, Erzsébetfelva. 3.

TÁVIRATOK.

Fordulat a válságban.

Bánffy szereplése.

Bécs, augusztus 9. Lapunk felelős szerkesztőjének alkalmá volt ma egy előkelő osztrák politikussal beszélgetést folytatni a magyar helyzetről, aki nagyon járatosnak látszik úgy a magyar közjogban, mint a jelenlegi magyar politikai viszonyokban. Bánffy legújabb szereplésére vonatkozólag kijelentette, hogy a bécsi intéző körök már régen tisztában vannak azal hogy Bánffy akarja mindenáron a kibontakozást megjelölni. A királyhoz közel álló helyen már tettek is előterjesztést Bánffy terveiről, a mely nagyon radikálisnak látszik. — Célja a hatvanhetes pártoknak egy pártba való tömörítése, hogy eme új parlamenti párt alapján még szeptember 15. előtt kormányra juthasson. Szeptember 15-ike előtt designált miniszterelnöke akar lenni Magyarországnak úgy, hogy már október eisején új választásokat eszközölhessen. Nagyon valószínű, hogy az új kormányba belevonja az egész koalíciót, mindazonáltal kizárt dolog az, hogy Kossuth-párti tagja legyen az új kormánynak.

A fordulat.

Ischl, augusztus 9. Ischlből jelentik: Itteni beavatott körök suttogják, hogy a magyar válságban e hónap folyamán döntő fordulat várható oly politikusoktól, akik az ellenzéki szövetséghez tartoztak és az utóbbi időkben az ügyvivő kormány fejével, majd annak megbízottjával tárgyalásokat folytattak. A tárgyalásokat érdekessé teszi az a körülmény, hogy a tárgyalások anyaga egy memorandumba foglaltatott, s ez a memorandum ma már a király asztalán fekszik.

fejérváry ugyan is jelente a kabinetirodának, hogy az elmúlt hétfőn ez a memorandum oda megérkezik, s terjesszék azonnal a király elé.

A király úgy határozott, hogy a királyi ház családi tanácsosa fogja megvitatni az elaboratumban foglaltakat, s fejérváry vagy megbízottja legkésőbb 20-áig közli az eredményt az illető politikusokkal.

Minden kétséget kizárólag megállapítják azt, hogy báró Bánffy Dezső csakugyan tárgyalásokat folytatott Fejérváryval majd elutazása után Tarkovich miniszterelnöki államtitkárral. Vasárnap délelőtt Bánffy Binbóutcai lakásán bizalmas tanácskozás volt melyen Tarkovich is megjelent. Magával hozott két elaboratumot, melyben benne voltak a katonai engedmények és abban állapodtak meg, hogy azt javasolják a királynak, hogy adja meg azonnal a magyar zászlót és jelvényeket az ellenzék kívánságához képest, a nyelvkérdésben pedig a magyar nyelv fakultatív használatát a katonai bíraskodásban és az összes magyar ezredekben. Most az a szabály, hogy az ezred nyelve az, a melyet a legénység többsége beszél. — Most úgy csoportosítják az ezred legénységét, hogy a magyarok lesznek tulsulyban, — tehát magyar lesz minden külön intézkedés nélkül az ezred nyelve is. Ha a koalíció a Bánffy-féle elaboratumot elfogadja, akkor az új kormány azonnal megalakul, ha ellenben nem hajlandó elfogadni, — akkor Bánffy meg az országgyűlés megnyitása előtt kormányt alakít és a házat azonnal feloszlatja, hogy többséget szerezhessen magának új választás útján.

REGÉNY-OSARNOK

Apoca és kegyencső.

Regény a bécsi életből.

Magyarosította: Szabó Antal. 69

— A ki azonban még sem fogja helyét huzamosabb ideig megtarthatni, ha ily drága fegyverekkel küzd, — mondá mosolyogva a derék öreg ur, kinek joga volt oly gunyos megjegyzést tenni, mert ő, mint olvasóink már kitaláltak, Wardenberg elnök, a szép Amália férje s Hohenau nagybátyja volt.

Miután az elnök a gazdag raktárából új más ékszert választott, távozott, igen elkedvetlenül az unokaöccse tékozló gazdálkodása miatt, ki mesés összegeket pazarolt el, hogy valami courtesane szeszélyét kielégítse.

De nem csupán Hohenau könnyelműsége volt az, mi a nagybátyja szívét haraggal és neheztelőséggel eltöltötte.

Környezetében, hol itt, hol ott, oly hírek merültek fel, melyek folytán remegni kezdett háza becsületéért.

Majd azt beszélték, — hogy a szobaleány a méltóságos asszonyt késő éjjel sírnál hallotta hálószobájában.

Majd azt, hogy a hivataloszóla jókor reggel a templomban látta, hol szegény eltasztott unokaöccse nyújtotta neki a szentelt vizet.

Majd levelekről beszéltek, melyeket kaptak, s a melyekre igen nagy felindulással felelt.

Mások meg azt állították, hogy alvajáróként a folyosókon látták éjjel bolyongani ott suttogó hangokat hallottak.

Ilyen és ehhez hasonló híreket hordostak be az elnök szobájába, melyeket még csak vissza sem utasíthatott, nehogy fontos hírt elmulasztani látszassék azoknak.

Az olvasó bizonyosan kitalálta már, hogy ki terjesztette e híreket.

A szívtelen férfi, az arany dámon volt az, mert az arany mindenütt kész béren-
cokre talál.

Az elnök bizalma neje iránt igen erős alapokon nyugodott és sokáig kellett azt aláaknázni, míg az megingott.

Pedig már ingott az.

A kételkedés megingatta, s a bizalmatlanság kételkedése gyors kézzel működik.

A mint Werdenberg Amália születés napjának reggelén hálósokajától a nappali terembe lépett át, pipereasztalán egy pompás viráge eret, s a virágzó rózsák közt a gyöngyös ékszer tartalmazó tokot találta.

A szerelem és barátság más adományai is terültek ott el szeméi előtt, s a mellékteremben ünnepesen öltözött hivatalnokok, barátok s a ház szolgálói állottak, hogy a szelid és bájos elnöknek üdvözlét mondjanak.

Tiszteletreméltó öreg anyja s nezes férje is előléptek az üdvözlő csoportjából, s a megindulás könnyeivel szemében tárta ki karjait feléjük, s mondott köszönetet ennyi szeretetért, melylyel őt környezék.

Üdvözlő, az ünnepélyességnek megfelelő szónoklatok tartottak s lefolyt azon családi ünnepnek előjátéka, melyet este, a vidám körben akartak megülni.

Az elnök és hivatalnokai irodáikba húzódtak vissza, s a többi üdvözlő is távozott, csupán Wagen asszony maradt leányánál, hogy ott az ünnepi ajándékok tarkaságában gyönyörködjen.

Sok szép mindenféle dolgok voltak ott az asztalokon, de legszebb volt mégis a gyöngyös ékszer.

— De az istenért, gyermekem! — kiáltá Wangen asszony, kezét összecsapva, — e gyöngyök, e gyémántok, hiszen ez ékszer valódi tőkét képvisel!

— Werdenberg is azt mondta, midőn szememről olvassá, hogy ezen ékszer tetszik nekem és én soha sem mertem volna tőle kérni azt. De ő olyan férj, ki nejének néma óhajait is teljesíti.

— Tehát férjének köszönöd ezen meglepetést?

— Hát ugyan kinek? hegyed jó anyám igen szegény, hogy ilyesmivel megeléghessem, rokonaink nincsenek, s barátaink nem merésznének az elnök nejét ily értékes ajándékkal megkínálni. Csak ő hozhatta ezen ajándékot, mert meg van győződve, hogy nagy örömet szerez azzal nekem.

— Igen, ő szeret téged, s boldogságát találja ezen szerelmében. És mégis, ugy lát szik, hogy most nem oly vidám, nem oly elégedett, mint házasságod első évében volt; sőt nekem úgy tetszik, mintha valami titkos bu rágódnék nezes szívében.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedelmünk és iparunk 1904-ben. A budapesti kereskedelmi és iparkamara szokásos évi jelentése most került ki a sajtó alul. Gazdasági életünk összes adatait és nyilvánulásait bemutató, gondosan és lelkiismeretesen megszerkesztett könyv ez, a melyet mindenki haszonnal olvashat. El kell ismernünk azt is, hogy a gazdasági élet bizonyos kontroverz kérdéseiről most már más hangon nyilatkozik a kamara, mint tette még nemrég, amikor egyszerűen a merkantális lapok frazeológiáját alkalmazta. Most is találunk ugyan passzust „a fogyasztási szövetkezetek visszaéléseiről”-ről, de a kamara hamar átsiklik rajta, nem bírál, nem részletez. Epp oly tartózkodó a jelentés akkor, amikor a kartellekről kellene nyilatkoznia. Természetesen, mert akkor a közönség szinte magától jönne rá arra az igazságra, hogy a kartelleket csakis a fogyasztóközönség szervezkedése bírja ellensúlyozni. Szóval, ez lelkiismeretes bürokratikus munka, mely az élet ellentétének elintézését rábizza magára az életre. Egyébképpen a kamarai jelentés tartalmát esetleg részletesen is fogjuk ismertetni és méltatni.

Eső. Hosszu, tikkasztó szárazság után tegnap országsszerte megindult az esőzés, és ha itt-ott kissé nagy zajjal köszöntött is be, üdítő hatásáról ma már mindenfelől érkeznek táviratok. Ma a következő jelentéseket kaptuk: Kecskemét: Az éjjel bő zápor és ma délelőtt csöndes eső esik. Szegszárd: A hosszú, rekkenő melegség után tegnap este Szegszárdon és vidékén jótékony eső esett, mely a növényzetet felfrissítette. Kis-Cell: Vasárnap délután nagy vihar kíséretében esett az eső. A villám a környéken több helyen lecsapott. Arad: Az éjjel irtózatos hőség után hosszabb eső esett. A vidéken a tengeriben, a mely már teljesen elszáradt a nagy szárazságtól, alig használ, de a vidék szőlőit megmentette az elszáradástól. Eszék: Négy heti szárazság után, mely alatt vasárnap a hőség 38 fokot ért el árnyékban, 4 órákor délután orkászzerű vihar támadt, melyet az éjjeli erős zivatar követett. A vidéken is erős esőzés volt. Makó: Éjjeli 2 óra óta szép csendesen esik az eső, mely egyes helyeken a tengerire még jó hatással van; a szőlőre az eső rendkívül jó. — Paks: Hosszas, 32 fokos R. hőség után az éjjel több óráig jótékony eső volt.

Inség Csanádmegyében. Makóról táviratozzák, hogy kilenc csanádmegyei községben a legiszonyabb inség van, hasonló az 1873-iki inséghez. Az alispán a hétfői megyegyűlésen kétszáz ezer korona segítséget fog kérni az inséges községeknek kenyérre és vetőmagra, mert jóformán semmi sem termett a földeken, melyekért 120—140 korona haszonbérletet fizetnek kat. holdanként.

A tatrai borkiállítás. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete augusztus hó 19—23-ig Tátralomnicon országos borkiállítást rendez. A rendező bizottság főleg a külföld érdeklődését akarja a kiállítás iránt felkelteni. A kiállítás megnyitását követő napon szüreti ünnepélyt rendez a fürdőző és nyaraló közönség részvételével. A borvásárral egyidejűleg csemege-szőlő elárúsítás is lesz, a melyhez a szükséges szőlő-mennyiséget az ország három legismertebb nevé termelője szállítja. Az országos kémiai intézet már teljesen elkészült a kiállítás bemutatató borok vegyi vizsgálatával. A vizsgálat adatait, a nevesebb termelők borkészletét, ugyszintén a magyar bortermelésnek borvidékünkint való ismertetését a kiállítás négy nyelvű katalógusában teszi közzé a rendezőség, amely arról is gondoskodott, hogy a magyar közönség is könnyen hozzáférhetővé tegye a kiállítást. E célból a M. A. V. igazgatóságától utazási kedvezményt eszközölt ki. A rendezőség ezzel egyidejűleg figyelemzeti a résztvevni szándékozókat, hogy lakásról idejekorán gondoskodjanak.

Az alkoholizmus ellen. Máday Izidor nyugalmazott miniszteri tanácsos, közgazdasági irodalmunknak e régi bajnoka, egy érdekes könyvvel lépett ismét a nyilvánosság elé. A könyv címe: Adatok az alkoholizmus kérdésének ismertetéséhez, célja pedig fölhívni a társadalom figyelmét a szesz, különösen pedig az égetett szesz italok fogyasztásával való visszaélés komoly és káros befolyása van az alkoholizmusnak az öngyilkosságok, a balesetek, az elmebeteg, a tüdővészések számának emelkedésére, a halandóságra és az étődokra. Külön foglalkozik a külfölddel és külön Magyarországgal. Hogy alapos adatokhoz jusson Máday, kérdőíveket küldött az állami közigazgatási közegekhez, a melyektől több mint száz érdemleges válasz érkezett, tizenegy különböző kérdésre. Ezekből a válaszokból megállapítható, hogy Magyarországon az alkoholizmusnak legveszedelmesebb fajtája, a pálinka alkoholizmus, gyökeret vert. Fölserolja azokat a törvényes és kormányintézkedéseket, melyek eddig az alkoholizmus ellen történtek és kifejti az alkoholizmus ellen való teendőket és különösen a pálinkafogyasztás ellen fordul. Jótárvalló, érdemes munka ez, melynek mindenki nagy hasznát veszi, a ki ezzel a kiválóan fontos kérdéssel foglalkozik, akár magános, akár hatóság, akár pedig a kormány. A könyv ára 2 korona és megrendelhető a Budapesti Hírlap könyvkiadóhivatal útján is.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelm csarnok jelentése.

1905. augusztus 9.

A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) — fillérig. Öreg közép (páronként 300—400 kgr-ig terjedő súlyban) — fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kgrammon felüli súlyban) 139—140 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 141—142 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammcs felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) 143—144 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 140—141 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 139—140 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachl) I. Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szerbiai II. Nehéz (páronként 260 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. A hízott sertés üzletirányzata: élenk.

GLEICHENBERG-Gyógyhely

Gyógyjavallatok: a légzőszervek huzatus megbetegedéseinél és azok következményeinél, különösen asztmánál, az emésztési szervek szivizmok, a vesék és a hólyag megbetegedéseinél, vérszegénységénél.

Gyógyítóeszközök: Az elismert gyógyforrások Konstantin és Emmaforrás (alkalimuriat, savanyuviz). Diétetikus asztalital Jánoskut (alkalis-muriat, vasassavanyuviz). Remete-forrás (tisza vastartalmu savanyuviz), fenyő-, gyög- és források belélegzés magánkamrákban, levegő kamrák, szénsavas fürdők, vizgyógyintézet, massage, gyógygimnasztika, gyógyfürdők, meleg légfürdők, fangfürdők, pihenőtermek, kefir, sterilizált tej. Idegen gyógyvizek mindig friss töltésben. Idény május elsejétől szeptember végéig. Fölvilágosítás és prospektus ingyen. Lakás- és kocsirendelések a gyógyhely igazgatóságánál Gleichen

Szliács-Acélfürdő (Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert, szénsavdus vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás felső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulthatatlan vérszegénység, sápkór, női bajok, hátgerinc- és idegbajok, bénulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és Dr. Stern J.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, Szliácsról falragaszok minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fölvilágosítást és prospektust utazás lakás érkezőmenyről az első és utolsó utazásban stb. ad

Fürdőigazgatóság, Szliács. (Zólyomgy

Kérem a kirakat árakat megtekinteni

Napernyők

az előrehaladt idény miatt
bámulatos olcsón
szerezhetők be

Első debreczeni Ernyőgyár

raktárban

DEBRECEN, Placz-u. 50. sz.

Kérem a kirakat árakat megtekinteni.

Csak néhány hétig tartó

nagy árleszállítást

rendezünk a nyári idényből visszamaradt
szerb vásznak, kartonok, batisztok,
zefírek, delinekből s fekete és színes
gyapju szövetekből.

Ezen cikkek közül óriási mennyiségű maradék

fél áron kapható.Színes napernyők beszerzési gyári
árban tavalyi darabok fél áron

Szabó Lajos Fiai cégnél

1 méter divatos bluz-selyem 40 kr.
drb. jómínőségű zefír házi bluz 85 kr. és 1 frt.
1 méter mintázott francia batiszt 35 kr.

Még csak 5 napig.

CIRCUS Sidoli Cäsar

a Vásártéren.

Ma szerdán aug. 9-én este 8 órakor
1-ső nagy Parforce-előadás
villámműsorral.

szám.

2 A t. közönség ezen este többet lát, mint máskor **2** este
Kizárólag új műsor.

Uj! Először Uj!
A fehér lovag.

Legújabb szenzációs sport jelenet, gyönyörű
világítási effektussal, **Petoletti Károly** ur által

„Hassan“

fehér születésű arabs telivér-pej ménnel.
Debrecenben még nem mutatott.
1-ső rangú különlegesség.

Uj! Sidoli igazgató legújabb eredeti lóidomítása. Uj!
Két új ballet.

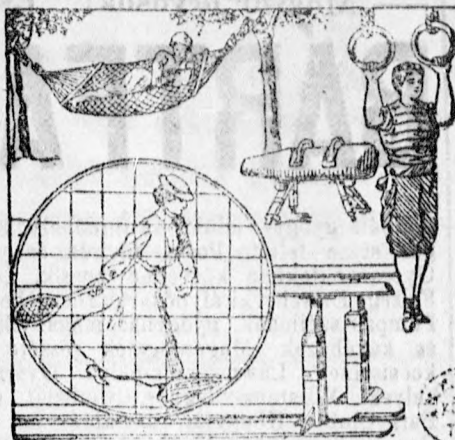
A műsor 25 számot tartalmaz.

Jegyek előre válthatók **BORSOS KATA**
üzletében, Városház-épület. Részletes
műsor este a cirkusban. — Buffet a cir-
kusban.

Holnap Csütörtök augusztus 10-én este 8 órakor

Ujdonsági estély.

Először **Arcadia** vár nagy keleti kiállítási
témájáték, előadja a circus összes személyzete,
rendezi és beosztotta **Pedoni Renato** kir. olasz
udvari balletmester.

Alapítva 1878. Telefon 15-59.

Valódi angol

Tennis-játék,

tornaeszköz, függőágy, kerítőláló, tekojáték, szék,
ponyva és fehér kenderkötél legolcsóbb megbe-
ható beszerzési forrása.

Seffer Antal

sport-eszközök és kőtéggyártó-telep
BUDAPEST,

IV., Károly-utca, boltaz. 13.
(Központi városház épülete) a Hajó-utcaival szemben.

Köpes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
eszközöltetnek.

BALATONFÜRED.

Gyógyhely és tengerfürdő Zalavármegye. Posta, távirat és telefon helyben.
Elsőrangú fürdőintézet. Fürdőidény május 23-tól szeptember végéig.

Tiszta, ózondus, enyhe, egyenletes tóparti levegő, égvényes, sós, szénasavas,
vasas gyógyforrások, juhsavó-, tej- és szőlőxra. — Masszás. — Szénasavas meleg
pezsgefürdők Schwartz-rendszer szerint. — Szénasavas hidegfürdők, Gőzfürdő,
zuhanyok, balatontavi hidegfürdők és uszodák. Orvosi tekintélyek által igen ajánlva:
vérszegénység, görvély, gümőkór, csusz, köszvény, légzőszervek hurutos bántalmái, re-
kedtség, vérköpés, gyomor- és bélhurut, máj- és lép-vérbőrség, női bajok és idegbán-
talmakban. Hegyek által védett gyönyörű fekvés, díszes és célszerű berendezésű gyógy-
terem, sétacsarnok, árgyékos sétányok, lombos park, fenyves liget, térszene, naponta
színelőadások, hetenkint táncmulatság élvezetes kirándulások, séta eselnokázás. Elegáns
lakások, esinos nyaralók. A szobák ára 80 fillértől 10 koronáig. Junius 16-ig és augusztus
21-től a szezon végéig a lakások 30%-al olcsóbbak. Napi ellátás személyenként
4 koronától, Vasuti állomások: Siófok és Veszprém. Siófokról gőzhajón 1 óra. Vesz-
prémtől bérkocsin 1 1/2 óra. Vasuti szezonjegyek 33 1/2%-os kedvezményvel, mondtártól
jegyek 3 napi érvényességgel féláron kaphatók. A fürdőintézet rendelő főorvosa: **Dr**
Huray István, kir. tanácsos. Lakásmegrendelések, előleg beküldése mellett. **Lángi**
Valerian fürdőigazgatóhoz intézendők Balatonfüredre. A balatonfüredi ásványviznek,
mely mint étrendi víz is igenkedvelt, főraktárosa: **Edeskaty L.**, udvari ásványvizszá-
llító **Budapestben**. Ezenkívül kapható a balatonfüredi kutkezelősnél, **Szemeroy**
Jánosnál Veszprémben és **Simon Györgynél Székesfehérvárott**. Prospektussal
ingyen szolgál a fürdőigazgatóság.

Elsőrendű gyár

Elnom svájci himzések eladására

keres hölgyeket, kik nagy ismeretséggel bírnak
és himzések, betétek, blusok, zaabkendők stb. minta
szerinti eladásával foglalkoznának, magas jutalék
mellett. Az árak osztrák értékűek. Az áru bér- és
vámmentes. Magyar levelezés. — Jelentkezhetni:
„Za G. 732“ jelige alatt **Mosse Rudolf** hirdetési
irodájában **Szt-Gallen, Schweiz**.

Császári és királyi műasztalosok, kárpitosok és diszitők

Fodor Mihály Utódai Budapest

kizárólagosan IV. kerület, Váci-utca 24.

INTERIEURS. Művészi kivitelű díszes és egyszerű berende-
zések eredeti tervek szerint.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik

Apró hirdetések előre fizetendők.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelleg alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okmányokat mellékelni, mert ettől a szerkesztő-féle felelősséget nem vállalhatunk. — Azokat az ajánlatokat és leveleket, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított négy hét alatt címzettjük elé nem vissz, a kiadóhivatal megemisszi.

Figyelem.

könyvbekötések díszmunkák passepantok szallag aranyozások Antalfy-nál készülhetők Piac u. 31. városházzal szemben. 15.

Hölgyek

tanácsot és segélyt nyernek, szülés esetén felvétetnek a legnagyobb titoktartás mellett egy intelligens gyakorlott szülésznőnél. Kényelmes lakás. — Orvosi felügyelet. Cim a kiadóban.

Thiel-s féle soványító tea közismert hatásos különlegesség elhizottak részére. Csomagja 2 korona. Kapható Török József gyógyszerterében Budapest, Király-utca 12 sz. 123.

Posta könyvek

félárban Cim a kiadóhivatalban. 126

Magyar orvosok! Csak magyar fürdőt ajánljatok!

BÁRTFA GYÓGYFÜRDŐ

Fürdőidény máj. 15-től szept. 20-ig.

Kárpáti gyógy-, üdül- és fürdőhely, 382 m. a tenger színe felett. Posta, távirda és vasútállomás. Gyorsvonatokhoz közvetlen kocsik, Ó cs. és kir. Felső Erzsébet királynő tartózkodási helye 1895-ben. Pompás szállodák, gyógyház, magánvillák, éttermek és kávéházak. Magánfogatok részére istállók és kocsiszínek. Lawn-tennis-pálya. Gyermek játszóhelyek. Villamos-világítás. Clubélet (Bártfafürdői Park-Club). Könyvtár, társalgó- és zenetermek. Pompás turisztika. Vadászterület. 6000 hold gyönyörű fenyveserdő.

Gyógyjavallatok. Vérszegénység, oly geségeknél, melyek verhiányon, vagy kimerülésen alapulnak; női ivarszervek különféle bajainál, sápkór, verhiány; terméketlenség, magtalanság és tehetatlenségnél; kimerülésnél súlyosabb betegségek után, váltóláz, görvély és angol-kórnál; a szívnek megbetegedéseivel. **Egyedül álló utókura** karlsbadi, marienbadi, halli, lipiki fürdők használatát után. **ORVOSOK:** Tiszti főorvos: **Dr. Hintz Henrik** közeg. tanácsos továbbá Dr. Blumenfeld Armin, Dr. Kanárik J., Dr. Szórényi Tivadár, Dr. Grossmann Dezső, Dr. Cséri János, Dr. Györi Ilona rendelő orvosok Az elmúlt évadban a vendégek száma 5000 volt

Országos hírű modern hidegviz-gyógyintézet! három ásványviz-fürdő! Hideg és meleg ásványviz. Telített szénsavas fürdők Nauhelmkura. Magyarország legkiválóbb szivgyógyfürdője. Villany, fenyő és vaslápfürdők (bártfai vaslápfürdő) Ivókura: (Egvényes, sós, vasas vizek, könnyen emészthetők!

Orvos-forrás felülmúlja mindenben a Selters-vizeti

Villamos gyógykezelés, masszázs, tej-, savó- és kefir-kúra. Pormentes, ózondue hegyi levegő. Fenyvesek által terjesztett üdítő balsamom illat. — Pensió elő- és utóidényben 8 korona, főidényben 12 korona.

Felvilágosítás és prospektussal készségesen szolgál a fürdőigazgatóság Bártfafürdő.

SZÖNYEG MARADÉK VÁSÁR!!

A szezonban óriási mennyiség szőnyeg maradék halmozódott fel, melyből feltűnő olcsó árak mellett

Nagy maradék vásárt rendezünk.

Egyes darabok fél- sőt negyed árban is beszerezhetők.

Bosznay J. és Társa

szőnyegházában

Debrecen, Kossuth-u. 5.

Eladó új hordók.

Schmidl és Ungár cég szilágysomlyói üzlettelepén nagymennyiségű kész új

tölgyfa hordók

(1905-ik évi hitelesítéssel) 100—1000 literes ürtartalmuak, darabonként, vagy nagyobb mennyiségben elárusíttatnak. További felvilágosítást ad

REISMAN SÁMUEL,

Szilágysomlyón.

Agrária erőtakarmány gyár

Részvénytársaság Vezérképviselősege

Horváth Gusztáv Debrecen, Csapó-utca 11 szám.

!! „Kisbér“ czukorerő takarmány sertéshizlalásra, göboly hizlalásra, tehenészethez, lótakarmányozásra és Melasse !!

a legelőnyösebb árák és feltételek mellett kaphatók.

Hirdetések felvétetnek a kiadóhivatalban.

!Gyomorbajosoknak!

Mindenkinek, aki hülés, gyomor túlterhelés rossz, nehezen emészthető, forró vagy nagyon hideg ételek élvezete mértéktelen életmód következtében gyomorbajt, mint:

Gyomorkatarrus, gyomornyomás, gyomor fájdalom, nehéz emésztés vagy nyálkásodása van, egy igen jó háziszser ajánlható mely kitűnő eredménnyel már sok év óta ki van próbálva ez a szer a

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybor.

Ez a gyógynövénybor előnyösen ismert gyógyerejű növények és jó bor keverékéből áll, mely erősíti és fenntartja az emberi szervezetet. A gyógynövénybor megszüntet emésztési zavarokat és elősegíti az egészséges vérképződést.

Ha a gyógynövénybort idejében használják a gyomorbántalmak már csirájában elfojthatók. Ne késlekedjenek ezt tehát idejekorán használni. Jelek mikor használandók: fejfájás, felbőgés, gyomorégés, csömör melyek biztos előjelei a krónikus gyomorbajnak, s ezek néhányszori használat után elmúlik.

Székrekedésnél és ennek kellemetlen következményeitől mint: kolikás fájdalmat, sziv dobogás, álmatlanság, ugymint vértolulások és máj, lép- és a Pfortader módszernél a gyógynövénybor a leggyorsabban használ. A gyógynövénybor elősegíti az emésztést és a könnyű székelés által tisztítja a gyomrot és a beleket.

Beteges, sápadt kinézés, vérszegénység, bányadrág, mindmegannyi következményei a rossz emésztésnek nehéz vérképződésnek s a máj beteges állapotának. Étvágytalanságnál, ideges lehangoltság és kedélytelenség, valamint gyakori fejfájás és álmatlan éjék után az emberek gyakran elpusztulnak. A gyógynövénybor az elgyengült életerőnek új impulzust ad. A gyógynövénybor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést és a táplálkozást, szabályozza a vérképződést, csillapítja a felizgatott idegek és új életkedvet teremt. Számos elismerő és köszönő levél bizonyítja ezt.

A gyógynövénybor üvegekben kapható: üvegenként: K. 1.50 és 2.—

Ovakodjunk az utánzatoktól

kérjen kifejezetten

Hubert Ullrich-féle gyógynövénybort.

A gyógynövénybor nem titkos szer, a következő anyagokból van összetéve: Malagabor 450.0, borszesz 100.0, Glycerin 100.0, vörös bor 240.0 egres-nedv 150.0, cseresnye nedv 420.0, manna 30.0, majoranna, anis, édes gyökér, amerikai erögyökér, chaimus gyökér a 10 0.